

KRISLAI

Juos gąsdina pasisiekimas
Nusiplauna rankas
Su gražiausiais įspūdziais
Ir draugai waterburiečiai
"Baisi neapykanta"
Skurdžių armijos augimas

— A. Binba —

Pastebėjome, kad Lietuvoje yra aukštai iškeltas šūkis penkerių metų planą įvykdyti į ketverius metus. Tai gražus ir garbingas šūkis. Juo greičiau pasibrėžti tikslai bus pasiekti žemės ūkyje, pramonėje, moksle, apšvietoje, kultūroje, tuo aukščiau pakils liaudies gerovė. Tai kaip diena aišku.

Bet tokio pasisiekimo ir pasiekimo baisiai išsigando lietuvių tautos atplaišos Amerikoje. Antai, jų vienas dienraštis net suriko, kad penkerių metų plano įvykdymas į ketverius metus tos liaudies gyvenimą sutrumpinsias lygiai visais vieneriais metais ("N." sp. 11 d.).

Dar būtų pusė bėdos, jeigu šitokią bėprotybę pasakotų koks nors eilinis idijotas, bet ką galvoti apie tokį dienraščio redaktorių, kuris tokio mis nesąmonėmis maitina sako skaitytojus?

Buvęs prezidentas Lyndon Johnson "The N. Y. Times" spausdina savo atsiminimus. Už Vietnamo karą jis visą atsakomybę suverčia ant prez. John Kennedy. Kennedy pralaimėjęs tą kruviną avantiūrą, pasišaudamas į Pietų Vietnamą 16,000 amerikiečių kareivių padėti režimui atsilaukti prieš liaudį, o jis, Johnsonas, tik prisiekęs Kennedžio pasimojimą "išgelbėti Indokiniją nuo komunizmo" pilnai įvykdyti. Na, ir šventai vykdes...

Johnsonas bandė nusiplausti rankas nuo atsakomybės už tos skerdynės išplėtimą. Bet istorija jį minės kaip vieną didžiausių karo kriminalistų.

Iš Hartfordo parengimo sugrįžome su puikiausiais įspūdziais. Dar kartą didelis aciu Moterų Klubui ir Laisvės Chorui. Su likusiu nuo parengimo pelnu ir aukomis "Laisvei" bus gražios paramos.

New Yorko laisviečiai yra žavę ir nuo waterburiečių pakvietimą dalyvauti jų "Laisvės" naudai parengime lapkričio 14 dieną. Jie dar prašomus prisidėti prie paruošimo meninės programos.

Aišku, kad pakvietimas maloniai priimtas. Neabejojau, kad mūsų menininkai prie šio gražaus darbo prisidės.

Visi, kurie šiuo laiku apsilanko Pietų Vietname, sugrįžę pasakoja apie ten vietinių žmonių didelę neapykantą amerikiečiams. Už visas savo kančias ir nielaimes jie laiko amerikiečių atsakingais.

Argi nebebus galo mūsų Amerikoje skurdžių armijos augimui! Štai pranešama, kad mūsų New Yorko mieste pašaliniais keliais mėnesiais net 10,000 paaugo armija priverstų gyventi iš valdiškos mizernos pašalpos. O New Yorkas nėra jokia išimtis. Dešimt tūkstančių naujų skurdžių!

Tarybų Sąjunga pasmerkė Jungt. Valstijų siūlomą "dviejų Kinijų" planą

Jungtinių Tautų asamblėjoje Tarybų Sąjungos delegacijos vadas Malikas tiesiog išjuokė Jungtinių Valstijų siūlomą "dviejų Kinijų" planą, kaip vaikams tinkamą pasakaitę.

Malikas aiškino, kad tokio dalyko, kaip dvi Kinijos, visai nėra. Yra tik viena Kinija, o Taivanas yra Kinijos nedaloma dalis, kurią Jungtinių Valstijų nori atplėsti nuo Kinijos ir padaryti ki-

tą Kiniją, kad joje galėtų Jungtinių Valstijų pastumdėlis Chiang Kai-šekas ir toliau viešpatauti.

Iš 131 valstybės delegacijų užsiregistravo šiuo klausimu kalbėti 77 delegacijų vadai. Užregistravimas uždarytas. Užregistruotųjų sąrašui išsisėmus bus eita prie balsavimo, Albanijos ar Jungtinių Valstijų siūlomą planą priimti.

Amerika atidarė naują frontą Laose karui Indokinijoje

Laoso Patriotinis Frontas skelbia, kad Jungtinės Valstijos atidarė naują frontą Laose "strateginiams mušiams," kad išlaikytų "karo agresiją Indokinijoje."

Tam tikslui sumobilizuota 36,000 karių, nuskirta 2 bilijonai dolerių. Prie Laoso valdžios kareivių priskirta Chiang Kai-šeko, Pietų Ko-

rėjos, JAV specialūs daliniai.

Tokijas. — Tarp Japonijos ir Tarybų Sąjungos ko-

operacija ir prekyba didėja, kai su Jungtinėmis Valstijomis blogėja. Sumažinus tekstilės eksportą į JAV, kompanijos žada paleisti iš darbo apie 400,000 tekstilės darbininkų.

Raudonasis Kryžius kovoja už taiką

Meksika. — Pasaulinė Raudonojo Kryžiaus Draugijų Federacija suvažiavime priėmė Tarybų Sąjungos rezoliuciją už taikos išlaikymą pasaulyje. Atstovus atsiuntė 82 valstybių R. K. draugijos.

Taipgi priimta Jugoslavijos rezoliucija, kviečianti kovoti rasizmą ir bet kokią rasistinę diskriminaciją.

Havana. — Kubos komitetas už Angela Davis išlaisvinimą didina veiklą kartu ir prieš karą Indokinijoje.

Kongresas atmetė Senato siūlymą

Washingtonas. — Kongresas 215 balsų prieš 192 atmetė Senato siūlymą baigti karą į 6 mėnesius.

Tai galima skaityti Nixono administracijos laimėjimu toliau tęsti karą.

Redwood City, Calif. — 25 metų John Frazier teisėme kaltinamas nužudymu 5 žmonių. Jis sakė, kad tie žmonės kenkia žmonijos progresui.

Santiago. — Čilės valdžia informuoja, kad Tarybų Sąjunga sutiko Čilei padėti namų statyboje įvairiomis medžiagomis.

Londonas. — Anglijos valdžia sutiko tyrinėti Šiaurės Airijoje įkalintų katalikų kankinimą.

Susitarė Panamos kanalo klausimu

Washingtonas. — Po keturių mėnesių derybų Jungtinių Valstijos ir Panamos respublika susitarė atnaujinti Panamos kanalo sutartį.

Atsinaujinant sutartį Jungtinės Valstijos sutinka laipsniškai užleisti Panamos kanalo teritoriją, kurią iki šiol Jungtinės Valstijos kontroliavo.

Tokijas. — Japonijos premjeras Sato pareiškė, kad Japonija nori užmegzti su Kinijos Respublika diplomatinis ir prekybinius ryšius.

Washingtonas. — Jungtinės Valstijos ragina Pakistaną ir Indiją susilaikyti nuo militarinių susikirtimų.

Cork, Airija. — Mūsų viršininkai sučiupo 6 didžiules dėžes ginklų, siunčiamų iš New Yorko į Šiaurės Airijos sostinę Belfast Airijos republikonams.

Washingtonas. — Senatorių Fulbright sulaukė senatoriaus Javits pastangas parduoti daugiau militarių lėktuvų Izraeliui.

Yokosuka, Japonija. — Amerikos du militariniai lėktuvai susidūrė. 5 žmonės žuvo.

Saigonas. — Šiomis dienomis 4,000 amerikiečių karių grąžinta namo. Šiuo metu Pietų Vietname dar yra 206,000 amerikiečių karių.

Nixonas nori teisių hausti algų-kainų prasizengėlius

Washingtonas. — Prezidentas Nixonas kreipėsi į Kongresą su siūlymu suteikti jam teises, kuriomis pasiremiant galėtų hausti algų ir kainų dekretu laužytojus. Jis taipgi nori specialaus teismo, kuris svarstytų apeliacijas, iškilusias kovoje prieš infliacijos sulaikymą.

Nixono biliuje atžymėta prasizengėlius hausti nuo \$2,500 iki \$5,000. Generalinis prokuroras turi turėti teisę išduoti drausmes prasizengėliams ir traukti juos teisman.

15 senelių sudegė

Homesdale, Pa. — Gaisrui išsiplėtus senelių prieglaudos name 15 senelių sudegė.

Gaisragesiai sako, kad tai buvo didžiausias šioje apylinkėje gaisras.

Tarybų Lietuvoje

Daunora apdovanotas

Vilnius (ELTA). — Gausus būrys vilniečių aerouoste pasitiko respublikos nusi-pelnusį artistą Vaclovą Daunorą grįžusį iš Tuluzos (Prancūzija).

Šiame mieste vykusiam aštuonioliktajam tarptautiniam vokalistų konkurse jis iškovojo aukščiausią apdovanojimą — "Gran pri".

—:—

Geriausia šalyje

Tauragė. — Grūdų priėmimo punktas priėmė naują derlių. Puikiai padirbėjo šiemet tauragiškiai. Ypač ženklūs poslinkiai kombinuotų pašarų ceche, kur per trumpą laiką sumontuoti du maišytuvai su automatinio dozavimo, magnetinės kolonėlės, kombinuotų pašarų smulkintuvas, kita naši technika, leidusi 4.9 proc. padidinti darbo našumą.

Sirija mobilizavo 250,000 armiją

Lebanonas. — Sirijos valdžia paskelbė, kad ji mobilizavo 250,000 kareivių kovai prieš Izraelio agresiją. Armia esanti gerai paruošta mušiams.

Sirija padeda Palestinos partizanams, kovojantiems prieš Izraelį. Partizanų centras yra Dera rajone, arti Izraelio sienos.

Taipei. — Taivanas padidins audeklų eksportą į Jungtines Valstijas.

Graikijoje opozicija boikotavo Agnew

Atėnai. — Kai JAV viceprezidentas Agnew suruošė ambasadoje banketą, tai opozicijos vadai jį boikotavo, kaip fašistinės valdžios bičiulį.

Agnew gyrė valdžios politiką ir pasižadėjo teikti daugiau jai paramos.

Hackensack, N. J. Daininkas Tony Bennett išsikyrė su žmona. Teismas nutarė, kad Bennett mokėtų alimonijos buvusiai žmonai po \$92,500 į metus, taipgi paliko jai \$150,000 namų.

Imonė pripažinta geriausia šalyje, apie jos patirtį pasakoja Visasąjunginėje liaudies ūkio pasiekimų parodoje esantys eksponatai. ("Leniniečių balsas")

—:—

Kaip sekasi čempionai

Plungė. — Respublikos mechaninio karvių melžimo čempionė Bronė Daugelienė šiemet iš kiekvienos prižiūrimos karvės primelžė beveik po du tūkstančius kilogramų pieno. O per metus žada primelsti po 3,900 kilogramų.

Dabar rūpesčių Bronei padidėjo. Reikia pasiruošti kelionei į Vokietijos Demokratinę Respubliką, kur B. Daugelienė demonstruos savo darbo meną, o netrukus po to seks Visasąjunginis, mechaninio karvių melžimo konkursas, kuriame Bronė gins respublikos garbę. ("Kibirkštis")

Dėl negro mirties 23 policistai suspenduoti

Memphis, La. — Sužeistas 17 metų negras Elton Hayes mirė. Policija jį buvo areštavusi. Sakė, kad jis sužeistas vogtam sunkvežimui apvirtus.

Tyrinėjimai pasirodė, kad tas sunkvežimis nebuvo apvirtęs, kad tas jaunuolis buvo policijos baltiai sumuštas. Suspenduoti 23 policistai.

Dacca, Pakistanas. — Bombai sprogus banko pastate du žmonės užmušti, 11 sužeista.

Indija nenori karo, sako prem. Gandhi

New Delhis. — Indijos premjerė Gandhi, grįžusi iš Tarybų Sąjungos ir Jugoslavijos, pasakė, kad Indija nenori karo su Pakistanu, bet turi būti pasirėngus užpuoliką atmušti.

Santykiai tarp Indijos ir Pakistano įtempti. Ištinka parubežyje ir apsišaudymų.

Providence, R. I. — Gaisrui kilus 2 aukštų name 3 gyventojai žuvo.

Kambodijos premjeras Nol paleido parlamentą ir pasiskelbė diktatorium

Pnompenh, Kambodija. — Premjeras Lon Nol suspendavo konstituciją, paleido parlamentą ir pasiskyrė naują diktatorišką valdžią. "Demokratijos ir laisvės lošio vaidinimas," sako diktatorius Nol, visai nereikalingas, tik trukdąs karui su komunizmu.

Budistai pareiškė protestą, prieš demokratinį teisių užgnaužimą. Nol pa-

grąsino diktatūros priešams, kad jis nesigailės priemonių juos nuslopinti.

Tai dar vienas įrodymas, kaip Jungtinės Valstijos "gina demokratiją nuo komunizmo."

Kantonas, Kinija. — Čia atsidarė 13-oji metinė prekybinė paroda, į kurią atvyko 2,500 Japonijos bizniešių.

Kancleris Brandtas laimėjo Nobelio taikos premiją

Oslo, Norvegija. — Vakarų Vokietijos kancleris Brandtas laimėjo Nobelio taikos premiją už suartinimą Vakarų su Rytis.

Norvegijos parlamento penkių narių komitetas vienbalsiai suteikė Brandtui premiją, kurią jis užsitarnavo, sutikęs tartis su Tarybų Sąjunga ir Lenkija, pasirašė su tomis šalimis draugiškumo sutartis, tuo

žygiu mažino karo pavojų Europoje, žymiai prisidėjo prie taikos išlaikymo.

Brandtas dabar gauna iš Nobelio fondo \$87,000.

Hong Kongas. — Civilinių teisių vadas H. Williams, apsilankęs Pietų Vietname, pareiškė, kad tarp amerikiečių ir pietvietnamiečių kareivių gali įvykti kruvinių susikirtimų.

JAV bombos užmušė 18 savųjų kareivių

Saigonas. — Amerikiečių lėktuvas, mėtydamas bombas netoli Kambodijos rubėžiaus, pataikė numesti bombą per klaidą ant savųjų kareivių ir užmušė 18, taipgi sunkiai sužeidė 17 karių.

Tai ne pirmą kartą amerikiečiai bombardavo amerikietiškus partizanus, apdauzo ir savuosius.

Albany, N. Y. — Federalinis teismas apkaltino buvusį kongresmaną ir Legiono komandierių McKneally taksų nemokėjimu už \$24,000 pajamų 1965 m. Jam grėsia vienerių metų kalėjimas ir \$10,000 piniginių bausmės.

Jungtinėse Valstijose 22,580,289 negrai

Washingtonas. — Cenzo biuras 1970 metais užregistravo 22,580,289 negrus, gyvenančius Jungt. Valstijose.

Baltųjų gyventojų — 177,748,975, indėnų — 792,730, japonų — 591,290, kinų — 435,062, filipinų — 343,060, maišytų geltonosios rasės žmonių — 720,520.

Eugene. — Oregono universitetas dabar samdo daugiau moterų ir negrų mokytojų.

Washingtonas. — Darbo departamentas informuoja, kad liepos rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiuose nedarbas tarp negrų žymiai padidėjo.

Vėliausios žinios

New Yorkas. — Nepaisant kainų įšaldymo, kainos pereitą mėnesį smarkiai pakilo, ypač ant mėsos. Kai kur mėsos svaras pabrango net dešimt centų. Tai pripažįsta ir pati valdžia.

Karachi, Pakistanas. — Pakistano valdžia kaltina Indiją, kad jos apginkluoti ir remiami Bengalio partizanai padarė du užpuolimus prieš Pakistaną. Esama nuostolių užmuštais ir sužeistais.

Detroit, Mich. — Sekmadienį lošdamas nuo širdies smūgio staiga mirė įžymus futbolininkas F. Hughes, tik 26 metų amžiaus. Jis buvo Detroit Lions futbolo komandos narys.

Maskva. — Tarybų Sąjungos Komunistų Partijos pirminis sekretorius Leonidas Brežnevas išskrido į Paryžių. Ten jis turės pasitarimus su Prancūzijos vadais dėl pagerinimo santykių tarp Tarybų Sąjungos ir Prancūzijos.

New Delhi. — Apskaitoma, kad į Indiją yra atbėgusių apie deimt milijonų žmonių iš Rytinio Pakistano. Jų padėtis pasibaisėtina.

Cairo. — Egipto karo ministras gen. Sadek perspėjo Egipto armiją, kad ji turi būti pasiruošusi karui su Izraeliu. Jo supratimu, kasdien karas darosi labiau išvengiamas.

LAISVE

LITHUANIAN
SEMI-WEEKLYPUBLISHED BY THE LITHUANIAN COOPERATIVE
PUBLISHING SOCIETY, INC.

Published Tuesdays and Fridays, except in case of Holidays

102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK, N. Y. 11417

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
Established April 5, 1911

ANTHONY BIMBA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$9.00	Canada, Lat. Amer., per year	\$10.00
United States, per 6 months	5.00	Canada, Lat. Amer. 6 months	\$5.50
Queens Co., per year	\$10.00	Foreign countries, per year	\$12.00
Queens Co., per six months	\$5.50	Foreign countries, 6 months	\$6.50

Korupcija policijoje

GAL jokiame kitame valdžios organe nėra tiek ir tokios baisios korupcijos kaip policijoje. Mat, joks kitas valdininkas arba valdžios tarnautojas neturi tokios progos parsiduoti kaip policininkas. Pirmiausia žmogus jo bijo, nes jis gali prie tavęs prikibti ir be jokio reikalo, todėl jo "malonę" siekia nusipirkti kyšiais. Paskui eina ypaci kokiame nors biznyje esantieji žmonės, kurie turi koki nors nesupratinimą su įstatymais ar nori įstatymų nesilaikyti. Doleris ar desėtkas dolerių policininkui duos tau reikalingą apsaugą, ir taip išvengsi gal dar ir smarkios bausmės...

Šiuo tarpu eina tyrinėjimas New Yorko miesto policijoje korupcijos. Ir sužinome, kad tikrai retas kuris policininkas nėra korupcija susitepes. Antai, keturiolika metų išstarnavęs policininkas Phillips liudija, kad tame precinkte, kuriame jis tarnavo, kiek jam žinoma, iš apie 40 policininkų tikrai vienas neimdavo kyšių. Bendrai, kiekvienas policininkas kyšiais į mėnesį pasidaro nuo keturių šimtų iki tūkstančio penkių šimtų dolerių. Tai gražus priedas prie valdžios mokamos algos!

Idomu ir tas, kad policijoje korupcija yra suėdus ne tik eilinius policininkus, bet ir aukštuosius viršininkus. Atrodo, jog kuo aukštesnė vieta, tuo "prašmatnesnė" korupcija.

Kai kalbame apie baisų kriminalizmo plitimą mūsų miestuose, tai turime nepamiršti mūsų policijos vaidmens tame procese. Jeigu kriminalinis elementas nerastų policijoje protekcijos, tai jis būtų negalėjęs savo veiklą taip plačiai išplėsti, kaip yra išplėjęs.

Kiek dabartinis tyrinėjimas ir atidengimas padės tą pikta pašalinti, sunku pasakyti. Gal pasiliks taip, kaip iki šiol buvo. Juk iš karčiasių patyrimų žinome, kad po ir labiausiai išreklamuotų tyrinėjimų beveik visados pasilikdavo niekas nepakeista. Todėl neturime rimto pagrindo būti optimistais ir dėl šio tyrinėjimo rezultatu.

Baubas militaristams laimėti

MŪSŲ šalies militaristai ir jų agentai valdžioje šiomis dienomis pradėjo visais garais gąsdinti Ameriką baubu, kad Tarybų Sąjunga mūsų Ameriką ne tik pasivijusi, bet ir labai toli pralenkusi atominio apsiginklavimo srityje. Tai esąs baises pavojus, nuo kurio mums reikia gelbėtis iš visų pusių.

Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad ruošiamos dirva ir atmosfera skirti daugiau lėšų ginklavimuisi. Tai reiškia, kad mūsų militaristai ir jų agentai dės visas pastangas nedaleisti jokio tarp Jungtinių Valstijų ir Tarybų Sąjungos santykių pagerėjimo. Jūs erzina ir nervina pasaulyje kalbos apie militarizmo augimo ir šėlimo pavojų, apie būtinumą siekti sumažinimo ginklavimosi, apie milžiniškų lėšų, kurias visose šalyse suėda militarizmas, panaudojimą kovai prieš skurdą ir alkį, kurį kenčia milijonai ir milijonai žmonių net mūsų Amerikoje. Šitas tarybinio pavojaus baubas tik tam ir tėra sugalvotas ir naudojamas.

Ir gerai, ir blogai

PRANEŠAMA, kad Fordo multimilijoninių interesų įsteigta ir palaikoma Fordo Fundacija paskyrė net dešimt milijonų dolerių meno puoselėjimo reikalams. Net 37 meninės organizacijos gaunamosios gražias sumas dolerių. Jos skurstančios ir esančios prie bedugnės kranto, todėl Fundacijos "gerasirdžiai" skubina joms padėti iš tos nelaimės išsigelbėti.

Tai, žinoma, labai gražu, labai puiku. Gerai, kad dešimt milijonų dolerių eis meno reikalams. Ir kas gi tam galėtų priešintis?!

Bet, iš kitos pusės, tai baisiai bloga ir pavojinga, kad Amerikoje menas ir meninė veikla turi priklausyti nuo kapitalistų malonės. Argi tos meninės organizacijos, Fordo Fundacijos šefuojamos ir finansuojamos, išdrįs savo veikloje nors žodžių pasisakyti arba pasirodyti prieš kapitalistinę santvarką ir jos interesus?

ARKTINĖS SĖKLOS

Kanados botanikos dr. Porsifadas, darydamas laboratorijoje bandymus, saujelę arktinio lubino sėklų išdėstė ant drėgno popierinio popieriaus. Po 48 valandų šešios sėklos sudygo. Tada mokslininkas persodino jas į vazonėlius ir pastatė šiltnamyje. Augalai normaliai augo ir pražydo. Žinoma, kad sėklos sudygo — nieko ypatinga. Tačiau šios 10,000 metų išgūlėjo sušaldytos 3-6 metrų gylyje po amžinuojū ledu Jukono upės rajone, Šiaurės Kanadoje.

Santiago. — Čile ir Peru respublikas aplankė Argentinos prezidentas Lanusse. Tarėsi įvairiais reikalais, tarp kurių buvo ir Jungtinių Valstijų imperializmo problema Lotynų Amerikoje.

Kas ką rašo ir sako

AR GIRDEJOTE:
LIETUVIS—RAKETŲ
ISRADĖJAS?

Lietuvos vaikams leidžiamame laikraštyje "Lietuvos pionierius" (spalio 17 d.) Mokslių Akademijos Centrinės bibliotekos direktoriaus pavaduotojas Adolfas Ivaškevičius mums priemen, kad raketų išradėjas, buvo mūsų tautietis lietuvis! Savo straipsnyje "Lietuvius — raketų išradėjas," tarp kitko, jis sako:

Žymų indėlių į raketinės technikos raidą XVII a. įnešė lietuvis raketų išradėjas Kazimieras Semenavičius. Jis parašė ir 1650 metais išleido savo laiku labai pagarsėjusią knygą lotynų kalba "Didysis artilerijos menas, pirmoji dalis."

Šioje knygoje Semenavičius aprašo įvairių rūšių metalo lydinį, parako sudarymo būdus, rankinių granatų gamybą ir pačių raketų gamybą. Čia kalbama apie paprastas ir sudėtingas daugiapakopes raketas ir jų baterijas. Taip pat aprašomi visi prietaisai raketoms gaminti.

Knygoje nagrinėjami tais laikais įvairiose valstybėse didžiuliai ir mažiausi matavimai bei svorio vienetai, aprašomi ir Lietuvoje vartoti saikai.

Braižinyje rutulio spinduliui apskaičiuoti K. Semenavičius išvardija keliolika valstybių su keliadesimčia miestų, kurių vartojamas matavimai Vilnius.

Ši knyga, vos tik išėjusi iš spaudos, atkreipė visų šalių artilerijos specialistų dėmesį. Jau 1651 metais veikalus buvo išleistas prancūzų kalba, 1676 metais — vokiečių kalba.

Anglai jį išleido 1729 metais, ir pagaliau 1963 metais buvo išleistas Varšuvoje lietuvių kalba. Dabar veikalo originalo vienas egzempliorius yra saugomas ir Lietuvos TSR Mokslių akademijos Centrinėje bibliotekoje.

Knygos įžangoje K. Semenavičius sakosi paruošęs spaudai ir antrąją dalį, kurioje aprašęs įvairių rūšių senovės pabūklus, jų išradėjus, kieno ir kada pirmą kartą jie buvo panaudoti. Antrosios savo veikalo dalies autorius išleisti nesusėpė — mirtis nutraukė jo sumanymus. Rankraštis iki šiol nesurastas.

ŽURNALISTO PAREIGA
IR ATSAKOMYBĖ
SOCIALISTINĖJ
DEMOKRATIJOS

Tarybų Lietuvos spaudoje, ypač laikraščiuose, užtikame labai daug kritiškų pastabų. Aišku, jog ne visos jos, taip sakant, pataliko "į tašką," ne visos jos būna gerai pagrįstos ir apgalvotos, ne visos jos jau taip labai "šventais" sumetimais ir padaromos. Ir čia iškyla žurnalisto pareigos ir atsakomybės klausimas. Kaip tik tokį klausimą žurnale "Komunistas" (Nr. 10, 1971 m.) kelia ir diskutuoja J. Nekrošius straipsnyje "Žodis bręsta kaip grūdas." Smarkiai pabaręs tokius vadus ir veikėjus, "kurie linkę nutylėti trūkumus, pasiskelbti neileičiamais ir nekritikuojamais," L. Nekrošius sako:

Tačiau negalima užmiršti, kad, vystant socialistinę demokratiją, įtraukiant plačias darbo žmonių mases į valstybės valdymą, reikia labai apgalvoti, atidžiai ir jautriai imtis kritikos, pasverti kiekvieną žodį, nesigriebti "kritikos vėzdų," kuriuos kartais

buvo švaistomasi į kairę ir dešinę. Todėl, reikalaujant, kad būtų reaguojama į kritiką, kad ji nesukeltų nereikalingų aistrų ir konfliktų, būtina didinti reiklumą ir pačiai kritikai. Liaudis sako, jog žodis išskrenda žvirbliu, o jaučiu sugrįžta. Ir nors nemaža padaryta, didinant kiekvieno žurnalisto atsakomybę už spa u s d i n a mą žodį, už straipsnių idėjinį ir dalykinį turinį, dar pasitaiko, kai plunksnos darbuotojai neatsakingai švaistosi žodžiais ir frazėmis. Eilėje redakcijų už grubias ideologines ir redagavimo klaidas, už neteisingų faktų interpretavimą žurnalistas tik švelniai pabarami, o kartais jiems tiesiog nuolaidžiauojama. Tuo tarpu bet kokia klaida kritikuojant menkina laikraščio ar žurnalo autoritetą, daro didelę žalą visai spaudai, silpnina kritikos poveikį. Žurnalistas reikalauja mokamai skatinti, pažymėti geriausius medžiagas, premijuoti ir t.t. Tačiau tada, kai padaroma klaida, būtinas reiklumas, principingas klaidos įvertinimas. Žurnalistas turi didelę ir garbingą teisę kalbėti masių vardu, formuoti visuomeninę nuomonę, ir šia teise jie privalo teisingai naudotis, vertinti skaitytojo pasitikėjimą, gerbti tarybinio žurnalisto vardą.

Čia pravartu pažymėti ir tai, kad kai kurie laikraščiai, žurnalai, o ypač biuleteniai, vykdydami tariamojo populiarumo, visokius būdais stengiasi įtikti skaitytojui, pataikauja miesčio n i š k a m skoniui, pateikia vadinamą skaitalą. Niekas nenori pasisakyti prieš idomius leidinius, tikrai idomius, turiningus laikraštį ar žurnalą. Tačiau neretai idomumas suprantamas neteisingai, iškreiptai. Ir tūlas žurnalistas, užuot ieškojęs ir suradęs tikrai idomius dalykus gyvenime, pasineria į senų leidinių kompleksus, rausiasi abejotinos vertės archyvuose.

Žiurių įvykių
prisiminimas

1971 m. birželio 15 d. "Laisvėje" krisluose A. Šilėnas po antrašte "73 metai atgal" rašė, kokia baisi šiurpulinga tragedija įvykdyta prieš 73 metus, kuomet policija ir kompanijos agentai sušaudė dvidešimt keturis angliakasių (mainierius). Tarp Hazletono mainierių kankinių buvo ir penki lietuviai.

Saintpetersburgietis V. Vilkauskas pasakoja, kad tie kovoje žuvo jo dėdė William Vilkauskas. Kitų lietuvių pavardžių jis nežino. Gal tose apylinkėse dar randasi senesnių lietuvių, kurie tuos įvykius dar atsimena.

Tai puikus reikalavimas tos grupės žmonių — "The U. S. Council of Lower Luzern and Carbon Counties," kad Pennsylvanijos valstija pastatytų paminklą liaudies kovose kritusiems.

Aldona Alekna

Washingtonas. — 16 valstybių studentai piketavo P. Vietnamo ambasadą prieš diktatorių Thieu. Reikalavo paleisti iš kalėjimų areštuotus studentus.

Roma. — Italijoje yra daugiau nenuteistų kalinių, negu nuteistų. Nenuteistieji laukia teismo ir ilgai nesulaukia.

IŠ MŪSŲ VEIKLOS PRAEITIES

"Laisvės" skiltis bevartant

1945 m. kovo 6 d. "Laisvė" praneša, kad išsiųstas 8-tas siuntinys Lietuvon; apskaičiuota vertė \$43,345.06.

Netenkame Prezidento F.D. Roosevelt

Balandžio 12 d. Warm Springs, Georgia, mirė prez. Roosevelt, kaip tik išvakarėse didžiausių karinių ir politinių pergalių. "Laisvės" editoriale "Prezidento Mirtis" skaitome: "Mūsų krašto prezidentas, mūsų ginkluotų pajėgų vyriausias vadovas, mūsų pirmutinis karys ir liaudies draugas, Franklin Delano Roosevelt, mirė staigia mirtimi."

"Jo mirtis — didžiulis smūgis visam kraštui ir visam demokratijai, taiką ir laisvę mylinčiam pasauliui."

Jungtin. Tautų konferencija

Pabaigoje balandžio mėn. San Francisco konferencijoje dalyvauja 46 atstovai. Ten nuvykęs prez. Trumanas davė vieną įžanginių kalbų. Jis, tarp kitko, mini: "Jokių istorijos laiku nebuvę svarbesnės konferencijos nei reikalingesnės sueigos, kaip ši konferencija."

Ir baigia šią kalbą sekamai: "Jeigu mes nenorime kartu mirti kare, mes turime išmokyti kartu sugyventi taikoje."

"Mes turime pastatyti naują pasaulį — daug geresnį pasaulį — tokį pasaulį, kur amžinoji žmogaus vertybė būtų gerbiama."

Negalima praleisti pastabos, kad šie puikūs žodžiai ir sentimentai daugelio mūsų dabartinių valdininkų paminti po kojomis.

Pasibaigia karas Europoje

Gegužės mėn. naciai pasiduoda Amerikai, Tarybų Sąjungai ir Anglijai. Vokietija galutinai sumušta po penkerių metų ir aštuonių mėnesių karo.

Pradžioje birželio mėn. Lietuvon pasiųstas devintas siuntinys ir vedamas vajuus už sukeliamą dešimties tūkstančių dolerių supirkimui vaistų.

Baigiama San Francisco Konferencija

Su liepos mėn. konferencija po dviejų mėnesių baigia savo darbą.

Per tuos du mėnesius "Laisvės" reporteris Ks. B. Karosienė nuolatiniame raše apie visą eigą. Jinai baigiant rašo: "Dabar turėtų būti aišku, kad nėra pasaulio jokių neaiškumų, kuriuos nebūtų galima išspręsti organizacijos ribose."

Daug gerų planų sudary-

ta palaikymui taikos pasaulioje. Drg. Karosienė baigia reportažą:

"Mes, kurie per arti devynias savaites lankėme šią istorinę konferenciją, jaučiamės, kad sudėtieji prižadai praversti ir išlaikyti šios organizacijos nutarimus bus atsiekti. Reikia kuo plačiau visų šalių žmonėms išaiškinti San Francisco konferencijos reikšmę ir jiems pavesti darbą prižiūrėjimo, kad sudėti prižadai ir nutarimai būtų išlaikomi."

Kvota su kaupu

Liepos mėn. siunčiama Lietuvon už \$15,000.00 vaistų ir reikmenų ligoninėms. Nors vajuus ejo už \$10,000, bet sukelta daugiau, ir po priežiūra Dr. Kaščiūčiaus išsiunčiama taip reikalinga tuo metu parama.

Pergalė

Rugpjūčio 17 d. "Laisvė" rašo: "Privertimas japoniškų viešpačių pasiduoti Jungtinėms Tautoms, sulaukimas V-J Dienos reiškia triumfą visai laisvę ir taiką mylinčiai žmonijai ir pradžią ilgai pasauli niokojušiamam fašizmui."

Antras Suvažiavimas

Lapkričio 23 ir 24 dd. Pittsburghe įvyksta antras Demokratinis Lietuvių suvažiavimas. Suvažiuoja daugiau kaip 300 delegatų, atstovaujančių apie 95,000 narių. Dalyvauja jame ir daug mūsų jaunimo.

Suvažiavimas pasisako už darbininkams algų pakėlimą, už darbą visiems, kurie ir sentimentai daugelio mūsų dabartinių valdininkų paminti po kojomis.

Suvažiavimo prezidiumą sudaro: Dr. A. L. Graičiūnas, Dr. J. Baltrušaitienė, adv. K. Michelsonas, F. J. J. Abekas, prof. B. F. Kubilius, Dr. J. J. Kaščiūčius, A. Vasaris, E. K. Sliekienė, J. Pacauskas, T. Zebraitis, R. Mizara, Z. Janauskas, J. Lesevičius. Sekretorius ST. Jasilionis, jo pagelb. J. Skeberdytė.

Pittsburgho konferencijai raportą nuo Liet. Pagelb. Teikimo Komiteto išdavė Vincas Čepulis, sekretorius ir veikiantis pirminkas (pirm. A. Bimba išvykus užsienin). Raporto sutrauka — Išsiųsta dešimtis siuntinių, vertės \$229,966.19.

Kiekvienas galime įsivaizduoti, kiek tai darbo įdėta visos eilės mūsų atsidavusiųjų darbuotojų.

Gruodžio mėn. A. Bimba lankosi Tarybinėje Lietuvoje, kur ji sutinka prez. J. Paleckis, ir ten jis priima padėką mums už gausų rėmimą Lietuvos gyventojų. Jis ten savo akimis mato, kaip, atrodo karo sužalota Lietuva ir jos gyventojai, ir sugrįžęs raportuos mums amerikiečiams.

Elena N. Jeskevičiūtė
Jub. Kom. Narė

Gulbės sugrįžta

Viskas prasidėjo nuo tų porelių, atvežtų iš garsiųjų Mozūrų ežerų, iš kaimyninio lenkų krašto. Įkurdino jas tada Žuvintė, Lietuvos paukščių karalijoje. Globojo, kaip išmanydami: kad tik išgyventų.

Taip praėjo ketvirtis amžiaus. Dabar jų palikuonių galima aptikti beveik kiekviename pietų Lietuvos ežere. Išgyveno!

Taigi, kalba eina apie gulbes. Šią vasarą Lietuvoje jų buvo jau apie 500, daugiau kaip 100 porų perėjo. Gulbės, kurias amžiaus pradžioje žmogus išnaikino, atrodė, visiems laikams, šiuo metu pradeda atkurti savias populiacijas. Žinoma, vėlgi ne be žmogaus pagalbos.

Žinomas respublikos ornitologas M. Valius, betarpiškai dalyvavęs aklimatizuojant gulbes Žuvintė ir kituose Lietuvos ežeruose, tvirtina, kad ilgai jį jos sugrįš į visas vietas, iš kurių buvo išvarytos. Šio amžiaus pabaigoje, mokslininko nuomone, gulbės perės net Uralo priekalnėse, — ten, kur kažkada buvo jų arealų (natūralaus geografinio plitimo) riba. O jau Lietuvoje jų bus didelė daugybė!

Tuos paukščius grąžindamas neduotų pinigų šelpimui lietuvių tautos priešams, naciams.

Suvažiavimo prezidiumą sudaro: Dr. A. L. Graičiūnas, Dr. J. Baltrušaitienė, adv. K. Michelsonas, F. J. J. Abekas, prof. B. F. Kubilius, Dr. J. J. Kaščiūčius, A. Vasaris, E. K. Sliekienė, J. Pacauskas, T. Zebraitis, R. Mizara, Z. Janauskas, J. Lesevičius. Sekretorius ST. Jasilionis, jo pagelb. J. Skeberdytė.

Pittsburgho konferencijai raportą nuo Liet. Pagelb. Teikimo Komiteto išdavė Vincas Čepulis, sekretorius ir veikiantis pirminkas (pirm. A. Bimba išvykus užsienin). Raporto sutrauka — Išsiųsta dešimtis siuntinių, vertės \$229,966.19.

Taigi, gulbės sugrįžta...
B. Bučelis

KRINTA LAPAI...

Susimastė, sustingo medžiai
po varinēm kepurēm,
Krinta lapai,
lyg mintys prinokę — — —

Jau atidavė vaisių,
Jau išdainavo, išoše
žaliąją dainą.

Jau atidavė savo vasarą —
Žmogui.

Vėjas neša, skraidina
geltonus lapus —
Kelijauja
auksinės medžių mintys.

Gal prie šalto kelio,
Gal prie lango priglus —
Ir visur jos bus savos,
Mintys.

Nes kiekvienas turi savo

dainą,

Ir visiems ateina vasara.
Nes kiekvienas trokšta atiduoti
vaisių...

... Ir kaip gera,
Jei vėjas supa

brandžią rudens mintį.

Myliu aš rudenį auksinį,
Kai gelstancias beržų kasas

Sukoja vėjas,
Ir lapų gintarą

rieškučiomis semi...

Laukai pilni, ir pilnos širdys —
Ne tuščiažiedė vasara praėjo!

... Man norisi kartu su derlium
Ir širdį sklidiną,

lyg vaisių —

Atiduot.

G. Bertašiūtė

Panevėžys

Prieš Anglijos torių politiką

Šiomis dienomis Anglijos Darbo Partija laikė savo metinę 70-ąją konferenciją. Darbo partija, turinti apie 6 milijonus narių, — tai didžiausia politinė jėga Anglijoje, esanti vyriausybės konservatorių partijos opozicijoje.

Konferencijoje buvo diskutuojami klausimai, kurie rūpi kiekvienam Didžiosios Britanijos gyventojui: šalis ekonominė padėtis, jos įstojimas į "bendrąją rinką". Heath'o vyriausybės užsienio politika.

Kalbėję delegatai jų tarpe partijos lyderis Wilsonas, griežtai kritikavo vyriausybę už tai, kad šalyje nuolat didėja nedarbas, kyla kainos, šiaur. Airijoje liejamas kraujas. Šiuo metu Anglijoje yra pats didžiausias po karo bedarbių skaičius, kuris viršija milijoną žmonių. Niekur kitur pasaulyje nėra tokio masto infliacijos. Konferencijos dalyviai prisiminė ikirinkimines dabartinio premjero Heath kalbas, kai buvo žadama sumažinti nedarbą ir neleist, kad kiltų kainos. Tačiau tie pažadai, atėjus konservatoriams į valdžią, sprogo, tarsi muilo burbulas.

Didžiausias diskusijas konferencijoje sukėlė klausimo dėl Anglijos įstojimo į "bendrąją rinką" svarstymas. Kaip žinoma, dabartinę konservatorių vyriausybę, išreiškianti stambiojo kapitalo valią, tikisi, kad prisijungimas prie Europos "šešeto" leistų Anglijai vaidinti svarbiausią vaidmenį, sprendžiant Europos žemyno likimą, kad tai atneštų naudos monopolijoms. Tačiau elinins anglas supranta, kad ta kaina, kurią turi sumokėti jo šalis už savo narystę "bendrojoje rinkoje," pirmiausia mažų įmonių žlugimas, dar labiau apsunks jo ekonominę padėtį.

Darbiečių konferencija priėmė rezoliuciją, kurioje siūloma visiems parlamentaram deputatams darbiečiams balsuoti prieš Anglijos įstojimą į "bendrąją rinką" — tokiais sąlygomis, kurias siūlo vyriausybė.

Dešinioji spauda, komentodama rezoliuciją, nurodo, jog šis darbiečių nutarimas negalės pakeisti balsavimo parlamente spalio 28 d. rezultatų. Konservatoriai tikisi, kad 25 balsų persvara, kurią jie turi bendruo-

menų rūmuose, nulems Anglijos prisijungimą prie Europos "šešeto".

Konferencija užbaigė darbą užsienio politikos problemų svarstymu. Delegatai pabrėžė, kad konservatorių vyriausybę stengiasi priešintis visoms taikingoms akcijoms, kuriomis siekiama sušvelninti politinį klimą Europoje. Užuo rēmusi ir stiprinusi ryšius tarp Rytų ir Vakarų, Heath vyriausybė plečia antitarybinę kampaniją, stengiasi atgaivinti "šaltojo karo" tradicijas. Delegatai savo kalbose pasmerkė antitarybinę isteriją, vertindami ją, kaip vyriausybės bandymą sukludyti politinių reikalų Europoje gerinimą.

Darbo partijos konferencija parodė, kad žymiai sustiprėjo partijos kairysis sparnas ir profsąjungos. Konferencijos nutarimai išreiškia kairiųjų darbiečių ir Anglijos darbininkų klasės reikalavimus. Pažangūs partijos veikėjai, kalbėję Brightone, pabrėžė, jog eilinių partijos narių ir profsąjungų pareiga — budriai sekti, kad lyderiai ir parlamento nariai darbiečiai sąžiningai vykdytų konferencijos priesakus.

V. Petkevičienė

Worcester, Mass.

Liet. Sūnų ir Dukterų broliškos pašalpinės draugijos praeitas susirinkimas buvo skaitlingas.

Prie šios draugijos priklauso įvairių pakraipų žmonių, bet draugijos reikalais rūpinasi daugiausia tik pažangių minčių nariai, kad draugija gyvuotų ir kad turėtų ištekliaus dėl sergančių narių paramos.

Šiais metais tie nariai, kurie nelankydavo draugijų susirinkimų, pradėjo lankyti ir rūpintis draugijos izdu.

Draugija turtinga, turėjo namą mieste su puikiomis dviem svetainėmis. Bet nariams senstant ir namo užlaikymo išlaidoms didėjant, namas tapo parduotas. Pinigai virš 32 tūkstančiai dolerių sustiprino pašalpos izdą.

Antra nuosavybė — tai Olympia Parkas, kuris buvo nuosavybė Apšvietos draugijos bendrovės, bet vėliau ši bendrovė perėjo į Sūnų ir dukterų draugijos

nuosavybę, nors jai nei centas nekainavo. Olympia Parkas buvo išgarsėjęs visoje apylinkėje, nes čionai įvykdavo dideli parengimai. Ypač buvo pasekmingi "Laisvės" piknika, i kuriuos suvažiuodavo visos Naujosios Anglijos lietuviai ir tuo duodavo gražios paramos pažangiai spaudai ir kitoms pažangioms organizacijoms.

Šių metų pradžioje susidarė tam tikra grupė ir agitavo tuos narius, kurie nelanko draugijos susirinkimų, šaukdami per telefoną ir rinkdami parašus dalyvauti susirinkime ir reikalauti parduoti Olympia Park ir pinigų pasiūlyti. Daug narių patikėjo ir pradėjo lankyti susirinkimus ir reikalavo, kad parkas būtų parduotas.

Praeitame susirinkime draugijos valdyba raportavo, kad parkas jau parduotas ir gauta 85 tūkstančiai dolerių. Tai iš didelio džiaugsmo nutarta šermėninį balių surengti dėl visų narių ir kad už balių draugija apmokės. Šermėninis balius įvyko spalio 17 dieną Olympia Parke. Pilna svetainė narių suvažiavo už dyką pavalgyti.

—:—

Spalio 10 d. buvo šaukiami bendri LLD ir LDS kuopų susirinkimai, bet iš priežasties lietaus, kuris lijo visą dieną, susirinkimai neįvyko. Tik abiejų kuopų valdybos pasikalbėjome bėgančiais reikalais, ir viskas.

Su "Laisvės" vėjais reikalais aplankiau jos skaitytuos. Visi tik ir skundžiasi su sveikata.

Vajus neblogai sekasi, draugai atnaujinami prenumeratas prisideda ir su auka 15 tūkstančių dolerių fondui.

Šiomis dienomis gavau laišką nuo giminaičio iš Vilniaus, kuriame rašo, kad ilgai lauktą "Laisvės" albumą gavo. Rašo, kad albumas labai įdomus. Sakko: mūsų šeima, tai mes abu su žmona, trys sūnūs ir duktė. Visi baigę aukštąsias mokyklas ir vedę, turime gerai apmokamus darbus, taipgi ir gerus butus ir šeimas auginame...

Kaip žinote, mes abu esame buvę mokytojai, bet dabar jau pensininkai. Ačiū už albumą, kuris pradėjo keliuoti iš rankų į rankas ir gal ims metus laiko, kol sugrįš pas mus. Ačiū už "Laisvę" ir "Vilnį" Idomūs jūsų laikraščiai.

P. Valys

—:—

Laike "Laisvės" vėjais kas nori pasiųsti į Lietuvą albumą, mielai noru patar-nausime. Jūsų giminės bus jums dėkingi.

Jaskevičius

NORWOOD, MASS.

Mirus

Marcelei Krasauskienei

spalio 2 d., 1971 m.

Reiškiame širdingiausią užuojautą velionės sūnams, Albin ir Edmund Krasauskam; dukrai Josephine, žentui A. Netland, marčioms. Taip pat visai jos šeimai, giminėms čionai Amerikoje ir Lietuvoje.

Adomas ir Stella Rakučiai

St. Petersburg, Fla.

Šeštadienį, spalio 9, LLD 45 kuopos parengimas įvyko gerai. Svečių niekuomet netrūkstą, nes mūsų šeiminkės visuomet pagamina skanius pietus. O po pietų būna ir įvairumų — muzika, šokiai... Visi linksminasi kaip kam patinka iki vakaro.

Adele Pakalniškienė priminė Dainos mylėtojų chorui, kad jau pradėsime pamokas, nes jau ateina mūsų žieminiai parengimai.

Mūsų ligoniai

Rožė Samulionienė jau seniai nesijaučia gerai, išvyko į Chicago pas savo sūnų. Linkime Roželei gerai susveikti ir lauksime sugrįžtant pas mus.

V. J. Valley pergyveno didelę operaciją, jam numė kairiąją koją aukščiau kelio. Doktoras sakė, kad operacija pavyko gerai. Linkime draugui Valley gerai susveikti.

Dabar mūsų mirusieji

Gulfport South, Florida, sekmadienį, spalio 10, staiga nuo širdies smūgio mirė Dorofė Lasnik. Buvo 84 metų amžiaus. Paliko liudinčią brolienę Oną Lasnik. Ji ir rūpinosi jo laidotuviemis. Taipgi liko giminių ir daug draugų.

Buvo pašarvotas J. Douglas Baird koplyčioje.

Antradienį, spalio 12 d. visą dieną, prisirinko pilna koplyčia velionio giminių, draugų bei bičiulių atiduoti paskutinę pagarbą. Atsisveikinimo kalbą pasakė Jonas Milleris. Jis savo kalboje nušvietė velionio nueitą gyvenimo kelią.

Velionis D. Lasnikas prieš 15 metų iš Cleveland atvyko į Floridą ir apsigyveno Gulfport So.

Dorofė Lasnik buvo rusų tautybės, tačiau visuomet laikėsi prie lietuvių, kalbėjo lietuviškai, buvo ramaus būdo, taipgi LLD 45 kuopos narys. Stambiai rėmė visą pažangią spaudą. Prieš kurį laiką įteikė kuopos išdininkui Jonui Rūbui \$200 — paskyrė vieną šimtą "Laisvės" antrą "Vilniai". Palaidotas Memorial Park kapinėse.

Po laidotuvių palydovai buvo pavašinti pietumis.

Spalio 14 d. buvo palaidota Ona Čelkienė. Prieš ketverius metus Ona Čelkienė apsigyveno pas savo sūnų Antaną Treasure Island, Fla. Būgama silpnos sveikatos, tikėjosi šiltnamio krašte sustiprėti. Tačiau sveikata negerėjo. Pagaliau, po ilgos ir sunkios ligos spalio 11 d. mirė, išgyvenusi 84 metus amžiaus. Paliko liudinčią du sūnus ir jų šeimas Sūnus Julius gyvena Chicagoje, o Antanas Floridoje. Taipgi paliko 3 anūkus.

REAL ESTATE

ATLANTIC CITY. Guest house, near Convention Hall. So. Georgia Ave., off Pacific. 17 rms. two porches, 2½ baths, 3 kit. Lot 25'x175'. Asking \$28,000. 609-345-2760. (74-85)

Buvo pašarvota R. Lee Williams šermeninėje. Jos karstas skendėjo gyvų gėlių vainikuose.

Spalio 14 d., 10 valandą ryto, prisirinko pilna erdvi šermeninė. Susirinko velionės giminės, asmeniniai draugai bei bičiuliai. Vargonai grojo gedulo maršą, laidotuvių direktorius paprašė dalyvių atsisveikinti su velione. Visi praėjo pro karstą vorele.

40 automašinių, kupinų palydovais, palydėjo velionę į Memorial Parko kapines.

Seimos vardu visi dalyviai buvo pakviesti į St. Petersburg lietuvių klubą.

Amžina ramybė mirusiems.

V. B.—nė

Norwood, Mass.

Spalio 12-os dienos anksčiau rytą, po trumpo sirgimo, Norwoodo ligoninėje mirė Marcelė Krasauskienė, sulaukusi 80 metų amžiaus.

Velionė paliko dideliame liudėsyje du sūnus — Albin ir Edmund ir jų žmonas, vieną dukrą Josephine, žentą Athą Netland, šešis anūkus ir du proanūkius, taipgi nemažai artimų giminių Amerikoje ir Lietuvoje.

Buvo pašarvota P. H. Kraw koplyčioje ir palaidota spalio 14 d. Norwoodo Highland kapinėse, šalia jos vyro Joseph Krasauskis, kuris mirė 1955 m.

Velionės karstas skendėjo tarp daugelio gyvų gėlių vainikų nuo artimų giminių, draugų ir draugių, ir nuo draugijų.

Prieš išlydint į kapines, S. Rainard pasakė tinkamą gražią kalbą, apibūdindamas velionės atliktus darbus.

Kapinėse prie karsto S. Rainard vėl tarė paskutinį atsisveikinimo žodį. Daug kam nuo susigraudinimo ašara nuriedėjo per veidą.

Nuo kapinių visi palydovai buvo pakviesti užteiti Lietuvių Bendrovės Klubo salėn, bur buvo visi tinkamai pavašinti užkandžiais ir gėrimu.

Velionė buvo pažangi, laisvų minčių moteris. Todėl buvo ir palaidota laisvai.

Velionė priklausė prie LDS 9 kuopos ir prie Lietuvių Namų Bendrovės, visad skaitė "Laisvę" ir kitus laikraščius.

Lai būna jai lengva šios šalies šalta žemėlė ramiai ilsėtis, o šeimai širdinga užuojauta.

M. Uždavinis

BAUDA... UŽ KONSERVŲ DĖŽUTES

Švedijos kalnuose ir miškuose galima sutikti naujus municipalitetų agentus. Jie apsiginklavę fotoaparatais, žiuronais, portatyvinėmis radijo stotimis, turi motociklus, sportines mašinas. Jie ieško ir randa visus, kurie gražioje gamtos kampe liūdo prieš vedusius kuniškius — butelius, popierius, konservų dėžutes.

HELP WANTED—MALE-FEMALE

HELP WANTED—MALE-FEMALE

EXCELLENT OPPORTUNITY

COOK

MRS. BURWICK

JOHN MILTON

THRUWAY MOTEL

315-HO-3-8555

11 to 3 P. M.

WEB PRESSMAN — offset to work in expanding Co. — back-ground forms & commercial job shop helpful. Opportunity to advance to your potential. Call 201-548-1054. Metuchen, N. J. (71-83)

St. John's University
pharmacy
as a major field of study offering a B.S.
write or phone:
College of Pharmacy
St. John's University
Jamaica, New York 11432
Phone 969-8000, Ext. 275

MECHANIC — with tools to do general repairs to hoisting engines, compressors and welding machine on field and shop equipment. All company benefits. Call 201-589-8095 between 9 A.M. & 2 P.M. (79-85)

KNITTERS, Threaders, Warpers and Foremen wanted.
Call 201-345-2800.
FINTEX ELASTIC
10 Owens Dr., Wayne, N. J. (73-82)

TRUCK MECHANIC. 4 positions open for first class mech. Steady work. Diesel experience needed. Day and night work. Excellent benefits. Union shop. Contact Mr. J. Perin, 201-589-4861 between 8 & 5 daily. An equal opportunity employer. (77-83)

Needed at once. Forklift truck driver, punch press operator. Some experience necessary. Small manufacturing Co.
SNYDER DOORS CO.
525 E. Chelton Ave. GE 8-7400. (77-83)

Boiler repair mechanic. Must have boiler welding experience. Full benefits, Vacation. Call 9 to 5.
201-684-5162, Paterson, N. J. ((77-83)

Grinders. Sheet metal disc. Must be experienced. Good working conditions and fully paid benefits. Alpine Metal Products, 7 Progress St., off Inman Ave., No. Edison, N. J. 201-753-4543. (77-82)

Experienced Mechanic wanted, must have N. J. driver's license. Top money for top man. Benefits include: Blue Cross, Blue Shield, life ins., pension plan & paid vacations. Working conditions excell. See Mr. Machusky in person at Crest Motors, 481 Main Ave., Passaic, N. J. (80-82)

COLLEGE STUDENTS

Night College students able to work days assemblers and apprentice glazer. Just be willing to work good starting salary. Drivers license necessary. Liberal company paid benefits. Apply in person between 4:30 PM and 6 PM to:

SHELCO INDUSTRIES
969 Pleasant Valley Way
W. Orange, N. J.
200 Ft. North of Mt. Pleasant Ave. (80-82)

DIE CUTTER

Piscataway, N. J., manufacturer has openings for experienced die cutter. Must be able to set-up for short and long production runs. Steady work with opportunity to move up to department manager. Salary open. Apply in person to Paramount Industries
1711 S. 2nd St. (cor. Rock Ave.) (82-85)

FOR SALE

Otsego Co. Secluded Hunting Land 100 plus acres. If your game is Deer, Duck or just small game look this property over. Large duck marsh and plenty of woods with a secluded open field to build your hunting lodge. Borders reforestation and town road. Price \$350 per acre. Will finance responsible parties.
Owner: RoCoCa Log Enterprises
Real Log Homes
Leonardville, N. Y. 13864
315-855-7511 (80-83)

NORWOOD, MASS.

Mirus

Marcelei Krasauskienei

1971 m. spalio 12 d.

Mes reiškiamo nuoširdžią užuojautą liudėsio valandoje velionės sūnams Albin ir Edmund, dukrai Josephine, žentui A. Netland, taipgi abiems marčioms ir visai mirusios Marcelės šeimai.

A. ir O. Zarubos
B. Sarapienė
J. Navickienė
M. Grigūnienė
J. ir M. Sadauskai
S. ir J. Rainardai
Eg. Radzevičienė
Anna Janus
A. ir K. Barisgiai
A. Vasiliauskiene
N. Gryblienė
S. Družas
C. Tarailienė
P. Babilienė

A. ir S. Rakučiai
M. Trakimavičienė
L. Uždavinienė
F. ir B. Preibiai
P. Žukauskienė
A. Vaitkevičius
Elz. Kurulienė
M. Smolskienė
Wm. Žilaitis
Betty Patrick
Agnes Petrukaitis
Frank Lelakis
M. Uždavinis

BRANGIAUSIA STATYBA LIETUVOJE

Vilniaus Universitetas plečia savo valdas

Kiek kainuos miestelis
Rudeniskai darganota rugsėjo aštuntosios popietė, be abejo, leis į Vilniaus universiteto istoriją kaip viena šviesiausių dienų per visą jo keturių šimtų metų amžių. 1,500 studentų tą dieną paliko senąsias auditorijas Universiteto gatvėje ir persikėlė į naujas stiklo ir betono rūmus gražioje Antakalnio apylinkėse.

Šie studentai tapo pirmąsiais naujakuriai akademiniame miestelyje, kuriame netrukus mokysis ir gyvens daugiau kaip keturi penktadaliai universiteto auklėtinių (dabar universitete mokosi 16,500 studentų).

Taigi, universitetas išsikelia iš miesto. Auditorijų, laboratorijų, bendrabučių, sporto salių ir poilsio zonų statybai respublikos vyriausybė paskyrė beveik penkiasdešimt milijonų rublių. Atrodo, tai bus pati brangiausia statyba Lietuvos istorijoje.

Net šiuolaikinės chemijos pramonės įmonės, reikalaujančios, kaip žinia, milžiniškų kapitalų, tokios, kaip pavyzdžiui, Kėdainių chemijos kombinatas ar Jonavos azotinių trąšų gamykla, nekainavo tokių didelių pinigų.

Centras pasilieka mieste

Pirmajame aštuonių aukštų korpuse, — o tokių ilgai niui bus keliolika, — įsikūrė teisės ir prekybos ekon-

mikos fakultetų studentai. Greta baigiamas statyti dar vienas rūmas. Siemet į jį persikels likusių dviejų ekonomikos fakultetų auklėtiniai. Po to ateis eilė medicinos, chemikams, gamtininkams.

Tiktai filologai — seniausios universitete specialybės atstovai — pasiliks kur buvę. Geriausi Vilniaus restauratoriai jiems baigia remontuoti (atrodo, pirmą kartą taip kruopščiai per tuos kelis šimtus metų!) išties pastatų kompleksą tarp Gorkio, Sruogos, Universiteto ir J. Tallat - Kelpšos gatvių. Šis unikalus architektūros ansamblis, gerokai apsitrynęs per karų ir kitokių negandų metus, taps viena gražiausių Vilniaus vietų.

Senuose rūmuose pasiliks ir rektoratas. Beje, 79-ojo iš eilės universiteto rektoriaus profesorius Jono Kubiliaus kabinetas, kaip tvirtina istorikai, yra toje pat vietoje, kur jį prieš 392 metus įsirengė pirmasis universiteto vadovas Petras Skarga.

— Visi senieji rūmai po remonto vėl priklausys universitetui, niekam nieko neatiduosime, — sako prof. Kubilius. — Net tie pastatai, kurie pastaraisiais metais buvo paversti vilniečių gyvenamaisiais namais, pereina mūsų valdžion. Su-

prantama, pagrindiniai mokymo korpusai bus Antakalnyje. Tačiau universiteto centras pasiliks čia, senojoje vietoje.

Ne vien Antakalnyje

Dar pernai, pažymėdami universiteto bibliotekos 400 metų jubiliejų, statybininkai į tuos senuosius rūmus įrėžė naują knygų saugyklą. Kartu jie suremontavo šv. Jono bažnyčią, stipriai nukentėjusią antrojo pasaulinio karo metais. Dabar ji taip pat priklauso universitetui, joje įsikūrė mokslo istorijos muziejus.

Ir įkurtuvės Antakalnyje, ir ta moderni knygų saugykla, ir kompleksiškais atliekamais architektūrinio ansamblio remontas surišti viena įvykių grandine. Taip Lietuva ruošiasi pažymėti universiteto keturių šimtų metų jubiliejų, iki kurio belieka tiktai aštuoneri metai.

Apie jubiliejinę iškilmes universiteto vadovai galvoja jau dabar. Į šventę sugrįžs visa Lietuva. Nes tai bus didžiausia mūsų mokslo ir kultūros šventė, kokią tik kada nors turėjome.

Balys Bučelis

Vilnius

Washingtonas. — Kongresas nutarė Alaskos eskimams, indėnams ir aleutams sumokėti 925 milijonus dolerių ir palikti jiems 40 milijonų akrų žemės.

Londonas. — Anglijos karalienė Elizabeta atvyko į Turkiją.

An Outstanding Woman

When I think of our Nellie Venta in the first place I think about her as a bundle of energy. Very few of us are able to do as much as she is doing. She takes care of the family of four, works in Laisve three or four days a week, and is participating in everything.

She is a very capable and talented person. Who hasn't heard her lovely voice on our stage? She has to memorize many many songs, she hardly ever misses the chorus practice or any meeting. Besides that we see her working almost at every affair. For instance, at the recent Laisve's affair. From the stage she went to the kitchen. No job is too big or too small for her. She is interested in everything and helping everyone. Her pleasant personality has won her many friends.

We can also say the same thing about her husband Paul. Both of them work at our affairs and travel to different cities also to help Laisve and our organizations. They are good people, and we are very lucky to have them.

Ilse

Washingtonas. — Kongresas nutarė persipėti Nixono administraciją, kad nemąžintų beturčių šeimų mokykloms užkandžių mokyklose.

Iš Lietuvių Moterų Klubo susirinkimo

Šio mėnesio 20 dieną 2 val. popiet įvyko Laisvės salėje Moterų klubo susirinkimas, į kurį suėjo nemažai narių, aptarė einamusius klubo reikalus. Susirinkimą pravedė pakviesta J. Lazauskienė, o išėjusios atostogų išdininkės A. Yakštis ir sergancios fin. sekr. L. Kavaliauskaitės pareigas susirinkime atliko A. Rainienė.

Klubo pirm. I. Mizarienė raportavo apie buvusį pobuvį, kuris buvo rengtas drgg. Lazauskų sodyboje, bet dėl pasitaikiusių lietingos dienos, tapo perkeltas Laisvės salėn. Nors nedaug tą dieną susirinko svečių, bet pelno vistiek dar biskelis liko; todėl, kad klubo narės su nešė daug įvairaus maisto veltui. Širdingas joms dėkui už dovanas.

Buvo pakviesta adv. St. Masytė iš Detroito atvažiuoti su filmais į Moterų klubo rengiamą popietę, bet tas pobūvis tapo atkeltas, todėl, kad sekama sekamadienį LDS 1-ma kp. rengia panašų suėjimą.

Viešėjusi tėvynėje N. Buknienė perdavė linkėjimus nuo "T. Moters" redakcinės kolegijos, kurios dažnai mūsų klubą sveikina per ten apsilankiusias viešnias iš Amerikos. Gauta 5 dol. auksa nuo mūsų brangios narės St. Sasnos. Dėkojame.

Atsilankė į susirinkimą O. Janušienė, kuri jau 6 mėnesiai kai vieši New York'e, atvažiuojusi iš Lietuvos. Ji pakalbėjo apie dabartinį gyvenimą Lietuvoje, ir žada neužilgo grįžti į namus, Klaipėdą. Girdi, jei kas nori gyventi ramiai, tą ramumą galima surasti Lietuvoje.

Namo Bendrovės suvažiavime klubą atstovavo H. Siaurienė ir virtuvėje dirbo M. Karvelienė su H. Siaurienė, joms padėjo Br. Keršulienė, taip, kad mūsų klubo narės darbuojasi visuose atvejuose, o jų darbai nuosirdžiai įvertinami.

Susirinkimo vedėja J. Lazauskienė priminė būsimą jubiliejinį "Laisvės" koncertą ir ragino visas narės atsilankyti.

Sekandame susirinkime sutiko išvirti kavos H. Siaurienė ir D. Galinauskienė, o po šio susirinkimo mus šaukė pavaišinti Br. Keršulienė ir N. Ventienė, kurios šį mėnesį atšventė savo gimtadienius. Joms padėjo O. Čepulienė. Dėkojame už vaišes ir už visą minėtų draugių triušą.

Salę puošė gėlių puokštės nuo J. Lazauskienės ir Br. Keršulienės. Matėsi ir gražių jurginų nuo draugų Mureikų iš Conn., kurių parvežė Ilse Bimbienė, kuomet lankėsi "Laisvės" jubiliejiniam rengime Hartforde.

Br. Keršulienė pristatė naują ir nuolatinę narę Zina Sinkevičienę. Taip pat amžinomis narėmis tapo H. Vaitkienė ir O. Dobilienė. Visos trys užsimokėjo po penkintę. Ačiū.

Dovanos

Gauta gražus rankdarbis nuo E. Katinienės iš Easton, Pa., ir bliuskėlė nuo draugės iš Richmond Hill.

Maisto paaukojo J. Lazauskienė ir M. Kreivėnienė.

Pinigines aukas įteikė: El. Mulokaitė iš Filadelfijos — 10 dol. Po 5 dol. J. Mešilionienė per I. Levaniene, M. Kavaliūnas, T. Simas, D. Galinauskienė, O. Janušienė ir S. Sasna. Fr. Mažilienė 3 dol. Po 2 dol.: Quater ir V. Brusokienė. O Kazlauskienė — 1 dol.

Moterų klubas visoms narėms nuosirdžiai dėkoja.

Vaišės

Į vaišes atsilankė "Laisvės" kolektyvo darbuotojai ir svečias iš T. Lietuvos, Vilniaus Politechnikumo dėstytojas — Rimantas Valatka.

I. Mizarienė pakalbėjo apie mūsų klubo papročius ir tradicijas, priminė Br. Keršulienės ir N. Ventienės nuveiktus darbus, per metų metus, organizacijose. Sudainavome joms sveikinimo dainas ir palinkėjome viso geriausio.

Draugai Fr. ir H. Vaitkai persikelia gyventi į St. Petersburg, Fla. Kadangi Heleną yra mūsų narė ir buvo atsilankius į susirinkimą atsisveikinti, Ieva, klubo vardu, palinkėjo laimingai įsikurti šiltoje Floridoje ir mūsų nepamiršti.

Rimantas Valatka pasveikino nuo T. Lietuvos, sveikino jubiliejes su iškilminga data, sveikino visas moteris, skleidžiančias pažangią mintį. Paprašė pakelti toastą už Bronę ir Nellie.

Popietė praėjo labai jaukioje nuotaikoje. Baigiant, noriu palinkėti Lilijai Kavaliauskaitei greit pasveikėti, Anne Yakštis — linksmam praleisti atostogas, ir Helenai Vaitkienei — laimingos kelionės.

H. F.

Pamatykit savo New Yorką

LDS pirmosios kuopos rengiamame nuotraukų (slides) rodyme matysime ne tik nuotraukas iš lietuviškos veiklos, ale matysime ir New Yorką. Kalbėjome tik dabar su Jonu Siurbos, kuris rodyd nuotraukas. Jis sakė, kad jis turi įdomių nuotraukų iš New Yorko miesto panoramos ir individualių jo vietų.

Iš pavytymo žinome gerai, jog iš tokio didelio miesto, kaip New Yorkas, neįmanoma viską pamatyti gyvenant tik vieną amžių. Todėl, jeigu norime žinoti daugiau mūsų milžiniško miesto išvaizdos, tai turime matyti ir tą. ką kiti jame mato savo foto aparato akimi.

Užtikriname, jog Jono Siurbos nuotraukos ir išnatis New Yorko bus interesingos kiekvienam niuorkiečiui ir atvokusiems iš New Yorko apylinkės.

Svečiai bus pavaišinti skania kava ir skaniais pyragais.

Nuotraukų rodymas bus spalio 31 d. 2 val. po pietų. "Laisvės" salėje, 102-02 Liberty Ave., Ozone Park. (Rengėjai

Tokijas. — Japonijos tekstilės pramonė kovoja prieš Nixono administracijos su mažinimą tekstilės įvežimo į Jungtines Valstijas. Gražina teismu.

Pramogų Kalendorius

Spalio 31 d.

LDS 1 kuopa ruošia įdomią popietę "Laisvės" salėje, Ozone Parke. Apart kitko, bus rodomi įvairūs paveikslai. Prašome įsitemyti parengimo datą ir dalyvauti.

Lapkričio 7 d.

Ivyks "Laisvės" Jubiliejinis Koncertas. New National Hall, 261 Driggs Ave., Brooklyn, N. Y. Pradžia 2 val. dieną. Prašome tą dieną turėti mintyje.

Lapkričio 14 d.

LLD 28 kuopos spaudos naudai parengimas įvyks viršminėtą dieną, salėje 103 Green St., Waterbury, Conn. Bus vėliau pranešta apie programą.

Mieste pasidairius

Kings County ligoninėje miręs 22 metų amžiaus katalinas Eusebi buvo baisiai sumuštas kalėjimo sargo Walter Harris. Sargas laukia teismo.

East Harleme areštuotas Julio Zeda, kuris kaltinamas pasmaugimu ir pro langą išmetimu 10 metų mergaitės Denise Mack. Jis pripažino tai padaręs todėl, kad ji pavogusi jį \$80.

St. Moritz viešbučio gyventojas Marcus Cohen buvo plėšiko sumuštas. Iš jo pasigrobęs \$3,400 plėšikas bėgdamas nukrito laiptais žemyn ir užsimušė.

Tie nuomų kontrolieriai, kurie namų savininkai, kurie neremontuos namų, kaip miesto inspektoriai reikalauja, negalės nuomų pakelti su sausio mėn.

Daugiau kaip 500 atstovų iš įvairių taikos kovotojų grupių ir unių konferencijoje nusitarė ruošti antikarinę demonstracijai lapkričio 6 d.

Vietnamo veteranai kovai prieš karą renka parašus ant peticijų, reikalaujančių Kongreso nustatyti laiką, kada bus ištraukti amerikiečiai iš Indokinijos.

Amerikinės Simfonijos orkestro konduktorius Leopoldas Stokovskis minės balandžio mėn. 90 metų gimtadienį, atidarydamas koncertinį sezoną.

Policijos kysių ėmėjų tyrinėjime pasirodė, kad prostitucijos namų palaikytojai nuolatos mokėdavo net mėsinius atlyginimus kai kuriems policistams, kad jie apsaugotų prostitucijos biznį.

Keturi plėšikai buvo užpuolę Red Carpet Lounge. Policija laiku pribuvo. Apšaudymo metu buvo sužeistas vienas plėšikas ir pora policistų. Dabar policija sako, kad sužeistasis yra Juodųjų Pantherių vadas H. Rap Brown. Bet jis sakė, kad jo pavadė Roy Williams. Brown'o šeima ir advokatas taipgi tvirtina, kad jis nėra Brown.

Rep.

'LAISVĖS' KONCERTAS

Sekmadienį, 7 d. Lapkričio (November), 2 valandą



Hartfordo Laisvės Choras, vad. Wilma Hollis

NEW NATIONAL HALL 261 DRIGGS AVENUE
BROOKLYN, N. Y.

Programoje dalyvauja: AIDO CHORAS, iš Ozone Park, vadovybėje MILDRED STENSLER, LAISVĖS CHORAS iš Hartfordo, vadovybėje WILMA HOLLIS; solistai AMELIA YOUNG, IRENA JANULIS ir AL DUSHA. Taipgi išstos ir suminėti chorų solistai.

Įėjimas \$2.00 (auka).

Kviečiame vietinius ir iš apylinkės dalyvauti.

Rengėjai